

Välkomna till träff i arbetsmiljönätverket!

AstraZeneca Mölndal, 2 oktober 2025

Anette Borg Tornberg, Expert och rådgivare arbetsmiljö IKEM

IKEM:s arbetsmiljönätverk

- Deltagare som jobbar som arbetsmiljöingenjör, HSE manager, arbetsmiljösamordnare, SHE-expert, HR-specialist med arbetsmiljöinriktning, eller motsvarande.
- Fysiska möten 2 ggr/år – på olika platser, ev. digitalt möte mellan samt informationsutbyte mellan oss via mail
- Syftet med nätverket:
 - att lära känna och skapa kontakter med andra som jobbar med arbetsmiljö på andra företag.
 - att kunna ta upp och diskutera era aktuella frågor inom arbetsmiljö
 - att dela era erfarenheter med varandra
 - att informera om nya lagar och regler inom arbetsmiljö
 - att få kännedom om hur nya förslag på nya regler kan påverka era verksamheter och
 - att genom detta påverka utformningen av nya regler hos Arbetsmiljöverket så långt som möjligt.

Agenda- förmiddag

9:30- 10:00	Smörgås och kaffe serveras	
10:00 – ca:10:05	AstraZeneca & IKEM hälsar alla välkomna	Åsa Söderström & Anette Borg Tornberg
ca 10:05 – 10:15	Presentation av deltagare på mötet	Alla
10:15 – 11:15	Inbjuden gäst på länk: Prevent	
11:15 – 11:30	Information om nya regler Diskussion kring nya regler	Anette Borg Tornberg
11:30 – 12:00	Aktuella frågor i era verksamheter	Alla
12:00 – 13:00	IKEM bjuder på lunch	

Agenda- eftermiddag

13:00– 14:30	Amazing journey – få en spännande inblick i AstraZenecas verksamhet	Margareta Faxén och Åsa Söderström, AZ
14:30 – 14:45	Fika	
14:45 – 15:15	Aktuella frågor i era verksamheter	Alla
	Önskemål från senaste mötet: • Diskussion om OSA- kraven: OSA-mål och arbetsbelastning	Alla
15:15 – 15:30	Nästa nätverksträff och sammanfattning av dagen	Anette Borg Tornberg

Välkommen Prevent!

Projekt där IKEM deltar i ett av Prevents projekt: Processer för riskbedömning inom industrin

- Projektet har som mål att leverera:
 - Film med goda exempel på riskbedömningsprocessen.
 - Kort intresseväckande film kring riskbedömning.
 - Uppdatering av boken Hantera risker med tillägg av industriexempel.
 - Processmodell, grafisk och med förklaring.
 - En lättillgänglig guide eller skrift.
 - Kommunikationsmaterial, som parterna kan använda i sina kanaler och nätverk riktat till målgruppen.

Nya lagar och regler om arbetsmiljö

Gränsvärden för bly, diisocyanater och krom (VI) sänks- inandning

- **Bly:** Det tillåtna gränsvärdet för inandning sänks från 0,1 mg/m³ till 0,03 mg/m³.
- **Diisocyanater:** Det tillåtna gränsvärdet för inandning sänks och ändras till 0,006 mg/m³. Ändringen innebär också att diisocyanater ska mätas per isocyanatgrupp (NCO). Samtidigt upphör alla tidigare individuella gränsvärden för enskilda diisocyanater att gälla.
- **Krom (VI)-föreningar:** Det tillåtna gränsvärdet för inandning sänks från 0,005 mg/m³ till 0,001 mg/m³

Ändringarna gäller från och med den 9 april 2026.

[Länk till nyheten om bly, diisocyanater och krom \(VI\) på av.se](#)

Gränsvärden för bly, halt i blod, sänks

- **Halt av bly i blod**, ändras enheten för gränsvärdet från $\mu\text{mol/L}$ till $\mu\text{g}/100\text{ mL}$, och så sänks vi gränsvärdet i två steg:
- **Sänkningen 9 april 2026**: Sänkning från $1,5\ \mu\text{mol/L}$ ($33\mu\text{g}/100\text{ mL}$) till $30\ \mu\text{g}/100\text{ mL}$ för kvinnor som har fyllt 50 år och män. För kvinnor upp till 50 år blir gränsvärdet i praktiken oförändrat.
- **Sänkningen 1 januari 2029**:
 - Gränsvärdet för kvinnor som har fyllt 50 år och män sänks från $30\mu\text{g}/100\text{ mL}$ till $15\ \mu\text{g}/100\text{ mL}$
 - Gränsvärdet för kvinnor upp till 50 år från $10\ \mu\text{g}/100\text{ mL}$ till $4,5\ \mu\text{g}/100\text{ mL}$.
- Ändringsföreskrift: Medicinska kontroller i arbetslivet (AFS 2025:3, ändring av AFS 2023:15), ändringsföreskrifter

Exponering för vissa kemiska ämnen ska tas bort om det går

- Arbeten och verksamheter som t ex genererar trädamm från lövträd, kvartsdamm eller diesellavgaser får inte bedrivas **om det är tekniskt möjligt att eliminera exponeringen** för dessa ämnen.
- Arbetsgivaren är skyldig att **ta bort källan till det farliga ämnet eller blandningen**, om det finns alternativ som fungerar lika bra och innebär lägre risk.
 - Exempel: Byta ut en dieseltruck mot en eltruck.
- Om det **inte är tekniskt möjligt att eliminera risken**, måste arbetsgivaren vidta åtgärder för att **minimera exponeringen så mycket som tekniskt möjligt**.
- Ändringsföreskrift: Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2025:1)

Sänkt gränsvärdet för asbest

- Sänkning pga nya EU- bestämmelser, beslutades den 17 juni 2025
- Hygieniska gränsvärdet sänks från 0,1 fiber/cm³ till 0,01 fiber/cm³ (AFS 2023:14)
- Samtidigt ändras bl a regler som gäller tillstånd, utbildning (AFS 2023:13) och medicinska kontroller (AFS 2023:15)

Ändringarna gäller från och med den 19 december 2025.

Fortsättning: Sänkt gränsvärdet för asbest

- Tillstånd och anmälan

- Undantag för tillstånd borttagna i 7§ (ex att det behöver vara mer än 1 viktsprocent asbest, undantag för demontering av bromsbelägg mm)
- Tjänstbarhetsintyg ska bifogas ansökan om tillstånd
- Fler uppgifter ska inlämnas i en anmälan om rivning eller sanering

- Utbildning

- Förtydligat vad utbildningen ska innehålla och ett kunskapsprov efteråt
- Instruktörens dokumenterade kunskaper
- Utbildningsbeviset för dem som gått en utbildning om asbest behöver innehålla fler uppgifter.
- Repetitionsutbildning minst var 5:e år vid rivning och saneringsarbeten

- Utbildning för fler arbetstagare

- Arbetstagare som kan exponeras för asbest utan att hantera det direkt, vilket t ex kan vara inom bygg, måleri eller fastighetsskötsel, ska genomgå en anpassad asbestutbildning med teori, praktik och avslutande kunskapsprov.

Fortsättning: Sänkt gränsvärdet för asbest

- **Medicinska kontroller**

- Fler arbetstagare måste nu genomgå medicinska kontroller vid asbestexponering. Tidigare undantag för exponering under 50 timmar per år har tagits bort. Det innebär att alla som omfattas av tillstånd för asbest, samt de som kan exponeras genom annat arbete – exempelvis inom gruvindustrin eller på avfallsdeponier – ska genomgå medicinska kontroller.

- **Undersökning och riskbedömning**

- Undersöka risker för exponering av asbest- t ex efterfråga information från ägarna till lokaler och tekniska anordningar, att ta hjälp av kvalificerad tjänsteutövare
- Skyldighet att dela informationen till andra berörda arbetsgivare

- **Under arbetet**

- Arbetsgivares skyldighet att stoppa arbetet om det finns anledning att tro att asbesthaltigt material har spridits
- Krav på luftomsättning på minst 10 ggr per timme i en inneslutning vid rivning/sanering
- Frånluft via fläktaggregat med filter

Fortsättning: Sänkt gränsvärdet för asbest

- Personlig skyddsutrustning och hygien
 - Förtydligat att handskar och dammtäta, lättrengjorda skor eller stövlar ska användas
 - Rengöringsrutiner under tiden
 - Rengöringsarbete efter avslutat rivnings/saneringsarbete

Länk till Arbetsmiljöverket om asbest:

- [Gränsvärdet för asbest sänks – Arbetsmiljöverket](#)
- [Asbest – Arbetsmiljöverket](#)
- [Risker vid vissa typer av arbeten \(AFS 2023:13\), föreskrifter – Arbetsmiljöverket- nuvarande föreskrift om asbest](#)
- [Gränsvärden för luftvägsexponering i arbetsmiljön \(AFS 2025:5, ändring av AFS 2023:14\), ändringsföreskrifter](#)
- [Risker vid vissa typer av arbeten \(AFS 2025:6, ändring av AFS 2023:13\), ändringsföreskrifter](#)
- [Medicinska kontroller i arbetslivet \(AFS 2025:7, ändring av AFS 2023:15\), ändringsföreskrifter](#)

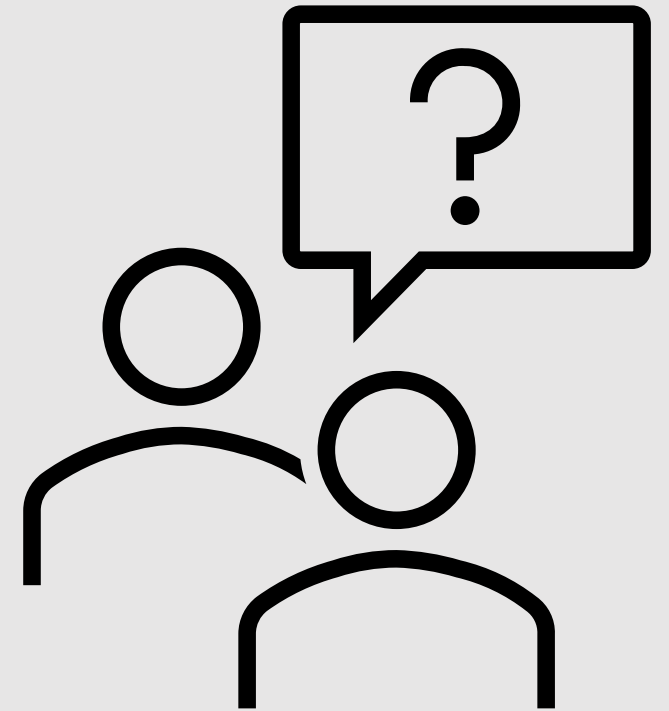
Ny remiss asbest enligt EU-bestämmelse

Förslag i AFS 2023:13 Risker vid vissa typer av arbeten

- *15 a § Arbetsgivaren ska prioritera rivning eller sanering före andra former av hantering av asbest eller asbesthaltigt material. Prioriteringen av åtgärder enligt första stycket ska genomföras innan riskbedömningen enligt 16 § görs.*

Diskussionsfråga

- Kommer dessa lagändringar påverka er i era verksamheter?

Årets EU-kampanj Mynak- Arbetsmiljöverket

- Temat för den pågående kampanjen **2023–2025 är ”Friska arbetsplatser i ett digitalt arbetsliv”**, med fokus på digitaliseringens påverkan på arbetsmiljön.
 - 2023: Digitala arbetssätt
 - 2024: Chefens roll i det digitala arbetslivet
 - 2025: Teknikens påverkan på arbetsmiljön
- Riktat sig i år mot tillverkningsindustrin
- Fokus på stationära maskiner, användning av maskiner.

Webbinarium: Teknikens påverkan på arbetsmiljön – YouTube

- Webbinalet finns att se i efterhand – sänt 23 maj 2025

Mynak håller ett webinarium den 24 oktober om resultat av året EU-kampanj:

- [MyNak 2025.10.24](#)

Webbinarium 23 maj: Teknikens påverkan på arbetsmiljön

23 maj sänder vi ett webinarium med fokus på teknikens påverkan på arbetsmiljön. Hur påverkas vi av att jobba tillsammans med robotar och vad händer med arbetsmiljön när fler arbetsuppgifter blir automatiserade? Under webinariet får du ta del av vad forskningen säger och vilka regler som du ska ha koll på för att skapa en bra arbetsmiljö i det digitala arbetslivet.

Mer läsning om tips EU-kampanjen

- [EU-kampanj 2023–2025: Friska arbetsplatser i ett digitalt arbetsliv – Arbetsmiljöverket](#)
- [Friska arbetsplatser i ett digitalt arbetsliv 2023–2025 – Myndigheten för arbetsmiljökunskap](#)
- [Arbetsmiljön inom maskinsäkerhet - risker, säkerhet och skydd- Prevent](#)
- [Arbetsmiljön inom maskinsäkerhet – skötsel – Prevent](#)
- [Maskiner - Användning - Prevent Checklistor](#)

EU- aktuellt – på gång

- Arbetsplats- och bildskärmsdirektiv
 - Ny rapport presenteras 28 oktober
- Mental health and psychosocial risks at work
 - En arbetsgrupp har bildats
 - Man håller på att ta fram en definition för mental health
- Right to disconnect och telework
 - En andrakonsultation ligger ute
- CMRD
 - sjätte vågen, förslaget antaget av kommissionen

EU- aktuellt – på gång

Sjätte revideringen av EU-parlamentets och rådets direktiv 2004/37/EG skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för carcinogener, mutagena eller reproduktionstoxiska ämnen i arbetet.

Förslagets innehåll:

- **Nya ämnen som omfattas:**
 - **Polycykliska aromatiska kolväten (PAH)** – en grupp ämnen som bildas vid ofullständig förbränning av organiskt material.
 - **Kobolt och koboltföreningar** – används bl.a. i metallbearbetning och batteritillverkning.
 - **1,4-Dioxan** – ett lösningsmedel som förekommer i vissa industriella processer.
 - **Gränsvärden:**
 - Införande av **nivågränsvärden** för ovanstående ämnen.
 - För **1,4-dioxan** föreslås även ett **biologiskt gränsvärde** och ett **korttidsgränsvärde**.
 - **Tillägg i bilagor:**
 - **Svetsrök** föreslås läggas till i bilaga I, vilket innebär att det klassificeras som cancerframkallande enligt direktivet.
- Vi har gett våra synpunkter tillsammans i Svenskt Näringsliv. Sammanfattningsvis- i detta fall- inga större synpunkter just nu.

Era aktuella frågor om arbetsmiljö

Diskussion

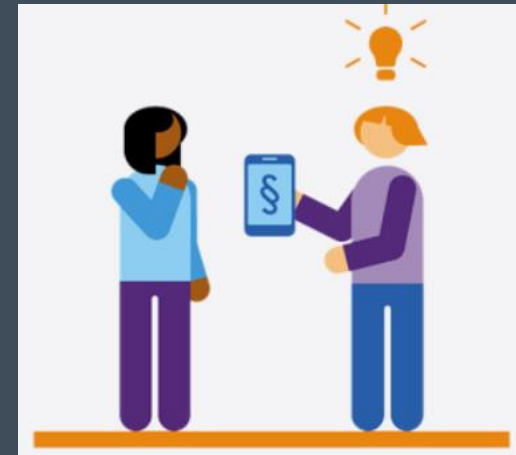
- Vilka arbetsmiljöfrågor är aktuella i era respektive verksamheter?
- Frågor att diskutera?

Diskussion OSA-reglerna

- Hur jobbar ni med att uppfylla OSA-reglerna?
- Hur gör ni för att sätta OSA-mål?

2 kap. Organisatorisk och social arbetsmiljö i AFS 2023:2

Nyheter och tips inom arbetsmiljö

Tips! 🙌

- Positiva observationer i IA-systemet- använder ni det?
 - Hur tycker ni att det funkar?
IKEM - IKEMIA: Lyft också det som fungerar bra
- Gilla Jobbet 23 oktober:
 - Gilla Jobbet – Gilla Jobbet – ett samarbete mellan drygt 100 organisationer
- Arbetsmiljöpunkten- Prevent
 - Arbetsmiljöpunkten – stöd för att prata om arbetsmiljö på APT, personal- eller avdelningsmötet

Återkoppling i webinarium från EU-kampanjen- Mynak & Arbetsmiljöverket: 24 oktober- länk till Mynaks sida: Friska arbetsplatser i ett digitalt arbetsliv 2023–2025 – Myndigheten för arbetsmiljökunskap

Tips! 🙌 Webinarium 21 oktober - Prevent

**DRA NYTTA AV
BÅDE JUNIOR
OCH SENIOR**

Webbinarium om hur vi kan skapa en arbetsmiljö där de anställda trivs, kan växa och vill vara med och bidra både som junior och senior. Sänds 21 oktober 09.00-10.00.

Anmäl dig till webinariet ➔

The poster features three circular portraits of women. The first woman on the left is older with short grey hair. The middle woman has short brown hair and wears glasses and a colorful patterned scarf. The third woman on the right has blonde hair and wears glasses. The background is a mix of green and orange tones.

Förlängt ekonomiskt stöd för arbetsmiljöutbildning

- **Afa Försäkring** har återigen fått uppdraget av arbetsmarknadens parter att administrera stöd till arbetsmiljöutbildning.
- Stödet riktar sig till arbetsgivare inom privat sektor. Utbildningsinsatser där chefer och skydds- eller arbetsmiljöombud på arbetsplatsen deltar tillsammans är särskilt prioriterade.
- **Stödet börjar gälla den 1 september 2024 och pågår till sista december 2025.**

Information hos Afa försäkring: [Sök ekonomiskt stöd för arbetsmiljöutbildning](#)

Har du frågor? stodforarbetsmiljoutbildning@afaforsakring.se

Nästa möte?

- När?
 - Förslag: ett kortare digitalt möte i slutet av januari, ett på plats i april?
- Var?
 - Önskemål presentatör/tema?

TACK!

Kontaktuppgifter:

anette.borg-tornberg@ikem.se

Telefon: 010-455 38 01

Arbetsgivarjouren IKEM:

Telefon: 010-455 38 80

E-post: jouren@ikem.se

Prenumerera på våra nyhetsbrev

IKEM

